

1. Голод усилился на земле.

УПО: А голод став тяжкий у тім Краї.

KJV: And the famine was sore in the land.

2. И когда они съели хлеб, который привезли из Египта, тогда отец их сказал им: пойдите опять, купите нам немного пищи.

УПО: І сталося, як вони скінчили їсти хліб, що привезли були з Єгипту, то сказав до них батько їх: Верніться, купіть нам трохи їжі!

KJV: And it came to pass, when they had eaten up the corn which they had brought out of Egypt, their father said unto them, Go again, buy us a little food.

3. И сказал ему Иуда, говоря: тот человек решительно объявил нам, сказав: не являйтесь ко мне на лице, если брата вашего не будет с вами.

УПО: І сказав йому Юда, говорячи: Рішуче освідчив нам той муж, кажучи: Не побачите лица мого без вашего брата з вами!

KJV: And Judah spake unto him, saying, The man did solemnly protest unto us, saying, Ye shall not see my face, except your brother be with you.

4. Если пошлешь с нами брата нашего, то пойдём и купим тебе пищи,

УПО: Як ти пошлеш брата нашого з нами, то ми зійдемо, і купимо тобі їжі.

KJV: If thou wilt send our brother with us, we will go down and buy thee food:

5. а если не пошлешь, то не пойдём, ибо тот человек сказал нам: не являйтесь ко мне на лице, если брата вашего не будет с вами.

УПО: А коли не пошлеш, не зійдемо, бо муж той сказав нам: Не побачите лица мого без вашего брата з вами.

KJV: But if thou wilt not send him, we will not go down: for the man said unto us, Ye shall not see my face, except your brother be with you.

6. Израиль сказал: для чего вы сделали мне такое зло, сказав тому человеку, что у вас есть еще брат?

УПО: І промовив Ізраїль: Нащо зло ви вчинили мені, що сказали тому мужеві, що ще маєте брата?

KJV: And Israel said, Wherefore dealt ye so ill with me, as to tell the man whether ye had yet a

brother?

7. Они сказали: расспрашивал тот человек о нас и о родстве нашем, говоря: жив ли еще отец ваш? есть ли у вас брат? Мы и рассказали ему по этим вопросам. Могли ли мы знать, что он скажет: приведите брата вашего?

УПО: А вони відказали: Розпитуючи, випитував той муж про нас та про місце нашого народження, говорячи: Чи батько ваш іще живий? Чи є в вас брат? І ми розповіли йому відповідно до цих слів. Чи могли ми знати, що скаже: Приведіть вашого брата?

KJV: And they said, The man asked us straitly of our state, and of our kindred, saying, Is your father yet alive? have ye another brother? and we told him according to the tenor of these words: could we certainly know that he would say, Bring your brother down?

8. Иуда же сказал Израилю, отцу своему: отпусти отрока со мною, и мы встанем и пойдем, и живы будем и не умрем и мы, и ты, и дети наши;

УПО: І сказав Юда до Ізраїля, батька свого: Пошли ж цього юнака зо мною, і встаньмо, та й ходім, і будемо жити, і не повмираємо і ми, і ти, і наші діти.

KJV: And Judah said unto Israel his father, Send the lad with me, and we will arise and go; that we may live, and not die, both we, and thou, and also our little ones.

9. я отвечаю за него, из моих рук потребуешь его; если я не приведу его к тебе и не поставлю его пред лицом твоим, то останусь я виновным пред тобою во все дни жизни;

УПО: Я поручуся за нього, з моєї руки будеш його ти жадати! Коли я не приведу його до тебе, і не поставлю перед лицем твоїм, то буду винним перед тобою по всі дні!

KJV: I will be surety for him; of my hand shalt thou require him: if I bring him not unto thee, and set him before thee, then let me bear the blame for ever:

10. если бы мы не медлили, то уже сходили бы два раза.

УПО: А коли б ми були не відтягалися, то тепер уже б вернулися були два рази.

KJV: For except we had lingered, surely now we had returned this second time.

11. Израиль, отец их, сказал им: если так, то вот что сделайте: возьмите с собою плодов земли сей и отнесите в дар тому человеку несколько бальзама и несколько меду, стираксы и ладану, фисташков и миндальных орехов;

УПО: І сказав їм Ізраїль, їх батько: Коли так, то зробіть ви оце. Візьміть із плодів цього Краю, і віднесіть дарунка мужеві тому: трохи бальзаму, і трохи меду, пахощів, і ладану, дактилів, і мигдалів.

KJV: And their father Israel said unto them, If it must be so now, do this; take of the best fruits in the land in your vessels, and carry down the man a present, a little balm, and a little honey, spices, and myrrh, nuts, and almonds:

12. возьмите и другое серебро в руки ваши; а серебро, обратно положенное в отверстие мешков ваших, возвратите руками вашими: может быть, это недосмотр;

УПО: А срібла візьміть удвоє в руку свою. А срібло, повернене в отвір ваших мішків, верніть своєю рукою, може то помилка.

KJV: And take double money in your hand; and the money that was brought again in the mouth of your sacks, carry it again in your hand; peradventure it was an oversight:

13. и брата вашего возьмите и, встав, пойдите опять к человеку тому;

УПО: А брата вашого заберіть, і встаньте, ідіть до того мужа.

KJV: Take also your brother, and arise, go again unto the man:

14. Бог же Всемогущий да даст вам найти милость у человека того, чтобы он отпустил вам и другого брата вашего и Вениамина, а мне если уже быть бездетным, то пусть буду бездетным.

УПО: А Бог Всемогутній нехай дасть вам милосердя перед лицом того мужа, і нехай він відпустить вам другого вашого брата й Веніямина. А я, певно стратив сина свого!...

KJV: And God Almighty give you mercy before the man, that he may send away your other brother, and Benjamin. If I be bereaved of my children, I am bereaved.

15. И взяли те люди дары эти, и серебра вдвое взяли в руки свои, и Вениамина, и встали, пошли в Египет и предстали пред лице Иосифа.

УПО: І взяли ті люди того дарунка, і взяли вдвоє срібла в руку свою, і Веніямина, і встали, та й зійшли до Єгипту. І стали вони перед лицем Йосиповим.

KJV: And the men took that present, and they took double money in their hand and Benjamin; and rose up, and went down to Egypt, and stood before Joseph.

16. Иосиф, увидев между ними Вениамина, сказал начальнику дома своего: введи сих людей в дом и заколи что-нибудь из скота, и приготовь, потому что со мною будут есть эти люди в полдень.

УПО: І побачив Йосип Веніямина з ними, і сказав до того, що був над його домом:

Упровадь цих людей до дому, і нехай заріжуть худобину, і приготуй, бо зо мною будуть їсти ці люди опівдні.

KJV: And when Joseph saw Benjamin with them, he said to the ruler of his house, Bring these men home, and slay, and make ready; for these men shall dine with me at noon.

17. И сделал человек тот, как сказал Иосиф, и ввел человек тот людей сих в дом Иосифов.

УПО: І той чоловік зробив, як Йосип сказав був. І впровадив той чоловік тих людей до Йосипового дому.

KJV: And the man did as Joseph bade; and the man brought the men into Joseph's house.

18. И испугались люди эти, что ввели их в дом Иосифов, и сказали: это за серебро, возвращенное прежде в мешки наши, ввели нас, чтобы придраться к нам и напасть на нас, и взять нас в рабство, и ослов наших.

УПО: І полякалися ті люди, що були впроваджені до Йосипового дому. І сказали вони: Через срібло, повернене напочатку в наших мішках, ми впроваджені, щоб причепитись до нас, і напасти на нас, і забрати за рабів нас та наші осли...

KJV: And the men were afraid, because they were brought into Joseph's house; and they said, Because of the money that was returned in our sacks at the first time are we brought in; that he may seek occasion against us, and fall upon us, and take us for bondmen, and our asses.

19. И подошли они к начальнику дома Иосифова, и стали говорить ему у дверей дома, УПО: І приступили вони до чоловіка, що над домом Йосиповим, та й говорили до нього при вході в дім.

KJV: And they came near to the steward of Joseph's house, and they communed with him at the door of the house,

20. и сказали: послушай, господин наш, мы приходили уже прежде покупать пищи,

УПО: І сказали вони: Послухай, о пане мій, ми зійшли були напочатку купити їжі.

KJV: And said, O sir, we came indeed down at the first time to buy food:

21. и случилось, что, когда пришли мы на ночлег и открыли мешки наши, --вот серебро каждого в отверстии мешка его, серебро наше по весу его, и мы возвращаем его своими руками;

УПО: І сталося, коли ми прийшли на нічліг, і відкрили мішки свої, а ось срібло кожного в отворі мішка його, наше срібло за вагою його! І ми вертаємо його нашою рукою!

KJV: And it came to pass, when we came to the inn, that we opened our sacks, and, behold, every man's money was in the mouth of his sack, our money in full weight: and we have brought

it again in our hand.

22. а для покупки пищи мы принесли другое серебро в руках наших, мы не знаем, кто положил серебро наше в мешки наши.

УПО: А на купівлю їжі ми знесли нашою рукою інше срібло. Ми не знаємо, хто поклав був наше срібло до наших мішків...

KJV: And other money have we brought down in our hands to buy food: we cannot tell who put our money in our sacks.

23. Он сказал: будьте спокойны, не бойтесь; Бог ваш и Бог отца вашего дал вам клад в мешках ваших; серебро ваше дошло до меня. И привел к ним Симеона.

УПО: А той відказав: Мир вам! Не бійтеся! Бог ваш і Бог вашого батька дав вам скарб до ваших мішків. Срібло ваше прийшло до мене. І вивів до них Симеона.

KJV: And he said, Peace be to you, fear not: your God, and the God of your father, hath given you treasure in your sacks: I had your money. And he brought Simeon out unto them.

24. И ввел тот человек людей сих в дом Иосифов и дал воды, и они омыли ноги свои; и дал корму ослам их.

УПО: І впровадив той чоловік тих людей до Йосипового дому, і дав води, а вони вмили ноги свої, і дав паші їхнім ослам.

KJV: And the man brought the men into Joseph's house, and gave them water, and they washed their feet; and he gave their asses provender.

25. И они приготовили дары к приходу Иосифа в полдень, ибо слышали, что там будут есть хлеб.

УПО: І вони приготовили дарунки до приходу Йосипа опівдні, бо почули, що там вони їстимуть хліб.

KJV: And they made ready the present against Joseph came at noon: for they heard that they should eat bread there.

26. И пришел Иосиф домой; и они принесли ему в дом дары, которые были на руках их, и поклонились ему до земли.

УПО: І ввійшов Йосип до дому, а вони принесли йому до дому дарунка, що в їхній руці. І вони поклонилися йому до землі.

KJV: And when Joseph came home, they brought him the present which was in their hand into the house, and bowed themselves to him to the earth.

27. Он спросил их о здоровье и сказал: здоров ли отец ваш старец, о котором вы говорили? жив ли еще он?

УПО: А він запитав їх про мир і сказав: Чи гаразд вашому батькові старому, про якого ви розповідали? Чи він ще живий?

KJV: And he asked them of their welfare, and said, Is your father well, the old man of whom ye spake? Is he yet alive?

28. Они сказали: здоров раб твой, отец наш; еще жив. И преклонились они и поклонились.

УПО: А вони відказали: Гаразд рабові твоєму, батькові нашому. Ще він живий. І вони схилилися, і вклонилися до землі.

KJV: And they answered, Thy servant our father is in good health, he is yet alive. And they bowed down their heads, and made obeisance.

29. И поднял глаза свои, и увидел Вениамина, брата своего, сына матери своей, и сказал: это брат ваш меньший, о котором вы сказывали мне? И сказал: да будет милость Божия с тобою, сын мой!

УПО: І звів він очі свої, та й побачив Веніяміна, свого брата, сина матері своєї, і промовив: Чи то ваш наймолодший брат, що ви мені розповідали? І сказав: Нехай Бог буде милостивий до тебе, мій сину!

KJV: And he lifted up his eyes, and saw his brother Benjamin, his mother's son, and said, Is this your younger brother, of whom ye spake unto me? And he said, God be gracious unto thee, my son.

30. И поспешно удалился Иосиф, потому что воскипела любовь к брату его, и он готов был заплакать, и вошел он во внутреннюю комнату и плакал там.

УПО: І Йосип поспішив, бо порушилася його любов до брата його, і хотів він заплакати. І ввійшов він до іншої кімнати, і заплакав там...

KJV: And Joseph made haste; for his bowels did yearn upon his brother: and he sought where to weep; and he entered into his chamber, and wept there.

31. И умыл лице свое, вышел, и скрепился и сказал: подавайте кушанье.

УПО: І вмив він лице своє, і вийшов, і стримався, та й сказав: Покладіть хліба!

KJV: And he washed his face, and went out, and refrained himself, and said, Set on bread.

32. И подали ему особо, и им особо, и Египтянам, обедавшим с ним, особо, ибо Египтяне

не могут есть с Евреями, потому что это мерзость для Египтян.

УПО: І покладали йому окремо, а їм окремо, й єгиптянам, що їли з ним, окремо, бо єгиптяни не можуть їсти хліб з євреями, бо це огида для Єгипту.

KJV: And they set on for him by himself, and for them by themselves, and for the Egyptians, which did eat with him, by themselves: because the Egyptians might not eat bread with the Hebrews; for that is an abomination unto the Egyptians.

33. И сели они пред ним, первородный по первородству его, и младший по молодости его, и дивились эти люди друг пред другом.

УПО: І вони посідали перед ним, перворідний за перворідством своїм, а молодший за молодістю своєю. І здивувалися ці люди один перед одним.

KJV: And they sat before him, the firstborn according to his birthright, and the youngest according to his youth: and the men marveled one at another.

34. И посылались им кушанья от него, и доля Вениамина была впятеро больше долей каждого из них. И пили, и довольно пили они с ним.

УПО: І він посилав дари страви від себе до них. А дар Веніяминів був більший від дару всіх їх уп'ятеро. І пили вони, і повпивалися з ним.

KJV: And he took and sent messes unto them from before him: but Benjamin's mess was five times so much as any of theirs. And they drank, and were merry with him.